

**Türkiye Komünist İşçi
Partisi
Program
Tüzük**

E K S E N Y A Y I N C I L I K

**Türkiye Komünist İşçi
Partisi
Program
Tüzük**

EKSEN

YAYINCILIK

EKSEN Basım Yayın Ltd. Şti.

Laleli Caddesi, No:52/5

Aksaray/İstanbul

Tel: (212) 638 28 83

Fax: (212) 517 39 49

Baskı tarihi : Nisan 2000

Baskı : Berdan Matbaacılık/İST.

ISBN : 975-7271-26-8

**Türkiye Komünist İşçi
Partisi
Kuruluş Bildirisi**

Devrim tarihimizde bir kilometre taşı:

Türkiye Komünist İşçi Partisi kuruldu!

Devrim tarihimizde bir dönüm noktası oluşturacak olan devrimci adım atıldı. Komünistlerin işçi sınıfının devrimci partisini inşa etmek için yıllardır harcadıkları zorlu ve inatçı çabalar nihayet başarıya ulaştı. Türkiye Komünist İşçi Partisi kuruldu!

Partimizin kuruluşu, parti inşa örgütümüz olan EKİM'in mevcut tüm örgütlerinin genişçe temsil edildiği Kuruluş Kongresi'nde gerçekleşti. Kuruluş Kongremiz partimizin temel teorik yaklaşımlarını, programını, tüzüğünü, taktiğini ve örgütsel çizgisini tartışıp karara bağlayarak Türkiye Komünist İşçi Partisi'nin kuruluşunu ilan etti. Böylece, geçen yılın ikinci yarısında "Herşey parti için! Herşey parti kuruluş kongresi için!" şiarlarını yükselten komünistler, işçilere, emekçilere ve devrimcilere

verdikleri sözü yerine getirmiş oldular.

Partimizin kuruluşu, insanlığı ve uygarlığı tükeniş ve yıkıma sürükleyen emperyalist-kapitalist dünya düzenine karşı kendi coğrafyamızdan yükseltelen militan bir mücadele çağrısıdır. Partimizin kuruluşu, onyıllardır yıkılmayı bekleyen Türkiye'nin kokuşmuş ve çeteleşmiş kapitalist sömürü düzenine militan bir savaş ilanıdır. Partimizin kuruluşu, onyıllardır bu topraklarda devrim ve sosyalizm davası uğruna kavga vermiş, emek harcamış, acı çekmiş, büyük yiğitlik örnekleri sergilemiş dünün ve bugünün devrimci kuşaklarının yarattığı birikimin güvenceye alınmasıdır. Ve nihayet partimizin kuruluşu, kapitalist sömürü düzenini tarihe gömecek ve bu uğurda tüm emekçilere önderlik edebilecek yetenekteki tek gerçek toplumsal güç olan işçi sınıfının devrimci önderlik ihtiyacının somut olarak karşılanmasıdır.

Türkiye Komünist İşçi Partisi dünyada ve Türkiye'de zafer ve yenilgilerden oluşan zengin bir devrimci mirasın üzerinde yükselmektedir. Partimiz bu mirası kararlılıkla savunmakta, kendisini onun bugünkü temsilcisi ve yarınlara taşıyıcısı saymaktadır.

Fakat öte yandan partimiz bizzat bu aynı devrimci geçmişin çok yönlü bir eleştirel değerlendirmesinin ürünü olmuştur. Zayıf, eksik ve kusurlu olan her noktada bu geçmiş devrimci eleştiriye tabi tutmuş, ondan gelecekteki mücadeleler için gerekli dersleri ve sonuçları çıkarmaya çalışmış, bu temel üzerinde devrimci bir yenilenmenin ifadesi olmuştur.

Dünyada ve Türkiye'de yıkıcı yenilgilerle sonuçlanan bir tarihi dönemle devrimci hesaplaşmanın ürünü olan

Türkiye Komünist İşçi Partisi, bu konumu ve kimliği ile yeni dönemi kucaklama iddiasındadır. Yeni dönem, ikibinli yıllar, dünyada ve Türkiye’de yeni devrim dalgalarına sahne olacaktır. Bu salt devrimci iyimserliğe dayalı bir kehanet değildir. Dünya ölçüsünde işçi sınıfının ve ezilen halk kitlelerinin yeni bir mücadele dönemine girdiklerinin, proleter hareketin ve halk isyanlarının yeni bir tarihi evresinin başladığının şimdiden çok sayıda somut göstergesi mevcuttur. Partimizin kuruluşu bu yeni dönemin, geleceğin yeni devrimler dalgasının kendi coğrafyamızdan başarılı bir önderlikle kucaklanabilmesine bir ilk hazırlıktır.

Partimiz komünist sıfatı taşımaktadır, o komünizmin partisidir. Nihai hedefi, toplumun sınıflara bölünmesine kesin bir biçimde son vermektir. Böylece bu bölünmeden doğan her türlü toplumsal ve politik eşitsizliği tamamen ortadan kaldırmak, onun ürünü olan her türlü kötülüğü kökünden yoketmektir. Baskının, sömürünün, her biçimiyle köleliğin ilelebet yokedildiği evrensel bir toplum düzenine ulaşmaktır.

Partimiz devrimci bir kimlik taşımaktadır; o devrimin, proletarya devriminin partisidir. Bugün partimizin önündeki temel devrimci görev, burjuvazinin sınıf egemenliğinin yıkılması, iktidarın işçi sınıfı tarafından ele geçirilmesidir. Sırtını emperyalizme dayanmış mevcut burjuva sınıf egemenliği, bugün toplumumuzun karşı karşıya bulunduğu tüm temel toplumsal ve siyasal sorunların gerçek kaynağıdır. Bu sorunları çözmek egemen burjuva sınıfı devirmekten, onun egemenlik aygıtı olan mevcut devlet iktidarını

şiddete dayanan bir devrimle yıkmaktan, yerine proletaryanın tüm emekçilerin desteğine dayalı devrimci iktidarını kurmaktan geçmektedir. Emekçilerin sömürüden ve her türlü demokratik hak yoksunluğundan, ülkenin emperyalist kölelikten, mazlum Kürt halkının sömürgeci boyunduruktan kurtulabilmesinin biricik gerçek yolu buradan geçmektedir. Partimizin bugünkü devrimci stratejik çizgisinin esası budur.

Partimiz işçilerin, işçi sınıfının partisidir. Partimizin işçi sınıfının temel çıkarları dışında bir çıkarı, temel amaçları dışında bir amacı yoktur. İşçi sınıfı toplumumuzu bugünkü çürüme ve kokuşmadan muzaffer bir devrimle çekip çıkarma yeteneğinde olan tek gerçek toplumsal güçtür. Devrimimiz ancak bu sınıfın önderliğinde başarıya ulaşabilir. Partimizin temel tarihi misyonu bu doğrultuda işçi sınıfına yol göstermek, ona bugünkü mücadelesinde önderlik etmektir. Bunda başarılı olabilmek için işçi sınıfıyla et ve tırnak gibi kaynaşmak partimizin en acil görevidir. Bu tüm öteki emekçi katmanlara, toplumun tüm öteki ezilen kesimlerine başarıyla önderlik edebilmenin de biricik maddi güvencesidir.

Partimiz Türkiye'nin onyılları bulan devrimci teorik ve pratik birikiminin en ileri düzeyde özümsemesinin ve onun devrimci temeller üzerinde ileriye doğru aşılmasının bir ürünü olmuştur. Bu konum ve kimliği ile partimiz, proletarya devrimi davasına ve sosyalizme samimiyetle inanan tüm devrimcilerin altında birleşebilecekleri bir bayrak yükseltmiştir. Partimizin kuruluşu komünist olmak iddiasındaki tüm devrimcilere bu bayrak altında birleşme

çağrısıdır.

Bugünkü çürüme ve kokuşma mevcut düzenin tarihsel ömrünü çoktan doldurduğunun maddi bir itirafından başka bir şey değildir. Bu olgu yeni de değildir. Son 30 yıldır bu kokuşmuş düzen yıkılmayı bekliyor. Bu yıkılışı olanaklı kılacak olan devrimci dinamikler her seferinde ancak askeri darbelerle dizginlenebildi.

Son 30 yılın devrim cephesinden kendini en yakıcı bir biçimde hissettiren temel zaafiyeti devrimci önderlik alanındaki boşluktu. Partimiz bugün bu boşluğu doldurmak iddiasındadır. Partimiz ideolojik çizgisini, bunun ürünü olan programını ve nihayet bu temel üzerinde bugüne dek sağladığı maddi-örgütsel birikimini bu iddianın somut güvencesi saymaktadır.

Partimiz sınıf bilinçli işçileri ve tüm samimi devrimcileri kendi saflarında birleşmeye, devrimci önderlik iddiasına omuz vermeye çağırmaktadır.

Yaşasın proletarya devrimi!

Yaşasın sosyalizm!

Türkiye Komünist İşçi Partisi

Kasım '98

**Türkiye Komünist İşçi
Partisi
Program**

TKİP Programı

Giriş

Emperyalist kapitalizm, ulaştığı gelişme düzeyinden, şiddetlendirdiği çelişmelerden ve yaşadığı çürümeden dolayı, sosyalist devrimin arifesi oldu. Üretici güçlerin uluslararasılaşması, üretimin ileri düzeyde toplumsallaşması ve muazzam servet birikimi, proletarya devrimi ve sosyalizm için koşulları dünya ölçüsünde olgunlaştırdı. Çağı belirleyen kapitalizm ile sosyalizm arasındaki çelişmenin çözümü tarihin gündemine girdi. Büyük Sosyalist Ekim Devrimi'nin zaferi, proletarya devrimleri çağını, dünya ölçüsünde kapitalizmden sosyalizme geçiş çağını başlattı. Bu yeni çağ, 20. yüzyılın büyük bölümünü kaplayan devrimler zinciri ve sosyalizmin inşası süreçlerinde açık ifadesini buldu.

Emperyalizm çağında üretici güçlerin kapitalist üretim

ilişkilerine başkaldırısı, 20. yüzyılın başından itibaren açık bir olgudur. İnsanlığı iki kez toplu yıkıma götüren emperyalist savaşlar, sayısız gerici bölgesel savaşlar, faşist barbarlık, tüm yıkıcı sonuçlarıyla “büyük bunalım”lar, sert sınıf mücadeleleri, iç savaşlar ve devrimlerden oluşan yüzyıllık bilanço, kapitalist dünya sisteminin onulmaz çelişkiler içinde debelendiğini, tarihsel bir sistem olarak bir genel bunalım aşamasına girdiğini kanıtlamıştır.

20. yüzyıl sosyalizminin zamanla yaşadığı yozlaşma ve yıkım, bu kanıtlamanın değerini hiçbir biçimde azaltmaz. Sorunlar ve çelişkiler, dolayısıyla devrimi ve sosyalizme yönelimi üreten maddi zemin, bunun taşıyıcısı olan toplumsal güçlerle birlikte, yerli yerinde duruyor.

Günümüz dünyasında proletarya devrimi ve sosyalizm için nesnel koşullar her zamankinden daha çok olgunlaşmıştır. Dünya devriminin yeni dalgası, gerek maddi koşullar ve gerekse tarihsel deneyim bakımından, çok daha ileri bir noktadan işe başlayacak ve bu kez nihai zafer için koşullar her bakımdan daha uygun olacaktır.

I. BÖLÜM

Kapitalizmin uluslararası karakteri, proletaryanın devrimci sınıf mücadelesine de uluslararası bir karakter kazandırır. Bütün ülkelerin proletaryasının tarihi eyleminin yöneleceği nihai hedef ortaklığı buradan gelir. Bu nihai hedefe ulaşabilmek için, her ülkenin proletaryası öncelikle kendi burjuva sınıfını altetmek devrimci göreviyle yüzyüzedir. Tüm sonuçlarıyla birlikte kapitalizmin köleliğinden kurtuluş ve sınıfsız topluma ulaşma, bütün ülkelerin işçileri için ortak olan bu tarihi dava, proletarya enternasyonalizminin maddi temelidir. Düşünce ve eyleminde proletarya enternasyonalizminin ilkelerine sarsılmaz bir bağlılık gösteren Türkiye Komünist İşçi Partisi (TKİP), kendisini proleter dünya devrimi ordusunun Türkiye cephesindeki öncü müfrezesi sayar.

I

Kapitalizm

1) Kapitalist üretim tarzı, genelleşmiş meta üretimine ve ücretli emeğin sermaye tarafından sömürülmesine dayanır. Bu üretim tarzını ortaya çıkaran iktisadi evrim, emekçinin (köylüler ve zanaatçılar) kendi emeğine ve üretim araçlarına dayalı küçük işletmesini sürekli bir biçimde yıkıma götürür. Emekçileri üretim araçlarından ayırarak mülksüz proleterlere dönüştürür. Üretim araçlarının en büyük ve belirleyici bölümünü az sayıda

kapitalistin ve büyük toprak sahibinin elinde, onların özel mülkiyeti olarak yoğunlaştırır.

2) Sayıları gün geçtikçe artan proleterler, geçinebilmek için, işgüçlerini, üretim araçlarını tekelinde tutan kapitalistlere satmak zorunda kalırlar. Böylece, kendi emekleriyle, sürekli bir biçimde kapitalistlerin sermayelerini ve servetlerini çoğaltırlar.

Ücretli emeğin sermayeye bu bağımlılığı ve onun tarafından sistematik sömürüsü, kapitalist toplum düzeninin temelidir. Proleter ve yarı-proleter kitlelerin yaşadığı her türlü yoksulluğun, baskının, köleleşmenin, horlanmanın, cehaletin, gelecek güvensizliğinin, fiziki ve moral dejenerasyonun asıl kaynağıdır.

3) Büyük çaplı üretimin teknik ve iktisadi üstünlüğü, rekabet süreci içinde sermayenin gittikçe büyüyen yoğunlaşmasına ve merkezileşmesine yolaçarken, herşeye rağmen yaşama gücünü korumaya çalışan köylüyü ve zanaatçıyı da sermayenin ezici egemenliği altına sokar.

4) Tekniğin sürekli bir biçimde gelişmesi, bir yandan üretim sürecinde kadın ve çocuk emeği kullanımını yaygınlaştırırken, öte yandan işgücüne olan talebi işgücü arzına göre nispi olarak azaltır. Yedek sanayi ordusunun bu büyümesi, işsizliği kapitalist düzenin yapısal bir özelliği haline getirir. Bu, işçilerin sermayeye bağımlılığını pekiştirir, gelecek güvensizliğini artırır, sömürüyü yoğunlaştırmanın dayanağı olur.

5) Bu süreç, toplumsal üretimin plansız ve anarşik

gelişmesinin ürünü olan devresel aşırı üretim bunalımlarıyla daha da şiddetlenir. Toplumsallaşmış üretimin mülk edinmenin özel biçimine başkaldırısının ifadesi olan bu bunalımlar, toplumsal servetin israfına yolaçar, kitlesel işsizliği dev boyuflara ulaştırır, küçük üreticilerin yıkımını hızlandırır, kitlelerin yoksulluk ve sefaletini çoğaltır. Yarınına güvensizlik tüm emekçiler için genel bir durum halini alır.

6) Üretici güçlerin gelişmesinin toplumsal servette yarattığı her artış, kapitalist sınıfın daha da zenginleşmesine, çalışan kitlelerin ise nispi ya da mutlak olarak yoksullaşmasına yolaçar. Toplumsal zenginliğin artışına toplumsal eşitsizliklerin artışı eşlik eder. Servet-sefalet kutuplaşması gitgide büyür, sermaye sınıfı ile emekçiler arasındaki uçurum derinleşir.

7) Burjuvazinin iktisadi egemenliği, siyasal ifadesini, işçi sınıfını ve emekçileri baskı ve denetim altında tutmanın aracı olan kapitalist devlette bulur. Çağdaş burjuva devleti, sermayenin ücretli emek üzerindeki tahakkümünün bekçisidir. Hangi biçimi alırsa alsın, burjuva devletin bu sınıfsal özü ve işlevi değişmez. Burjuvazinin iktisadi egemenliği, toplumun ideolojik ve kültürel hayatı üzerindeki egemenliğinin de temelidir.

8) Özel mülkiyet düzenine dayanan burjuva sınıf egemenliği, siyasal gericiliğin, savaşın, ulusal baskı ve düşmanlıkların, kadının sosyal ezilmişliğinin ve köleliğinin de kaynağıdır.

II

Toplumsal devrim, sosyalizm ve komünizm

9) Kapitalizmin gelişme süreci, beraberinde, kendi mezar kazıcısı sınıfı ve kendi yıkılışının iktisadi koşullarını da yaratır.

Burjuva toplumuna özgü çelişkilerin gelişip şiddetlenmesine paralel olarak, kapitalist gelişmenin saflarını sürekli kalabalıklaştırdığı ve kapitalist üretim sürecinin birleştirip disipline ettiği proleterlerin dayanışması da güçlenir. Proleterlerin kapitalistlere karşı mücadelesi giderek burjuva toplumunun iki hasım sınıfı, işçi sınıfı ve burjuvazi arasındaki çatışma biçimini alır. İşçi sınıfının kapitalizmin dayanılmaz köleliğinden kurtulma mücadelesine doğru büyür.

Kapitalist gelişme emeği, üretim araçlarını ve üretim sürecini toplumsallaştırarak, sosyalist toplumun maddi-iktisadi önkoşullarını da yaratır.

10) İşçi sınıfı kapitalizmin en ileri ürünüdür, sonuna kadar devrimci olan tek sınıftır. Tüm öteki sınıflar, şu veya bu ölçüde, özel mülkiyet alanında bulunurlar. Bu nedenle varolan ekonomik sistemin temellerinin korunmasından yanadırlar. Kapitalizmin yıkıma sürüklediği küçük mülk sahibi emekçiler, ancak kapitalizm koşullarında kendi durumlarının umutsuzluğunu anladıklarında ve proletaryanın önderliğini benimsediklerinde, gerçekten devrimci olurlar.

11) İşçi sınıfının kurtuluşu işçi sınıfının kendi eseri olabilir. İşçi sınıfı ancak tüm insanlığın kurtuluşu uğruna mücadeleyle kendi gerçek kurtuluşuna ulaşabilir.

12) Kapitalizmin bütün bir gelişme süreci tarafından hazırlanan toplumsal devrim, proletaryanın kurtuluşunun temel koşuludur. Bu devrimle, “mülksüzleştirilenler mülksüzleştirilir”. Üretim araçları üzerindeki kapitalist özel mülkiyet son bulur, bunlar toplumsal mülkiyete dönüştürülür. Kâr amacına yönelik kapitalist meta üretiminin yerini, tüm toplum tarafından ve toplum hesabına yapılan, onun tüm üyelerinin refahını ve çok yönlü gelişimini amaçlayan mal ve hizmet üretimi alır. Toplumsal üretimdeki plansızlık, anarşi ve rekabet, yarattığı tüm yıkıcı sonuçlarla (buhranlar, işsizlik, toplumsal servetin israfı, savaşlar, çevre tahribatı vb.) birlikte, ortadan kalkar.

13) Proletaryanın nihai hedefi, toplumun sınıflara bölünmesinin ve bu bölünmeden doğan her türlü toplumsal ve politik eşitsizliğin ortadan kaldırılmasıdır.

Bir tarihi geçiş çağının ardından ulaşılabilecek sınıfsız komünist toplumda, insanın insan tarafından sömürsü son bulur. Çalışma bir eziyet ve geçinmek için bir zorunluluk olmaktan çıkar, yaşamın doğal bir gereksinmesi haline gelir. İşbölümüne kölece bağımlılık, onunla birlikte kafa emeği ile kol emeği arasındaki farklılık ortadan kalkar. Kadın-erkek eşitsizliği tüm görünümüleriyle silinip gider. Uluslar arasına örülmüş her türden çitlerin yıkılmasıyla birlikte devlet sınırları da

ortadan kalkar. Bilim, kültür ve sanat, tüm bireylerin özgürce katılabildikleri bir etkinlik alanı haline gelir. Kent ile kır arasındaki eşitsizlikler ortadan kalkar. Doğayla insan arasında denge ve uyum ileri bir düzeyde yeniden kurulur. Tüm bunlarla birlikte, yöneten-yönetilen ayrımı tümden ortadan kalkar, devlet tüm izleriyle silinip gider.

İnsanlığın ancak evrensel bir çerçevede ulaşabileceği geleceğin bu komünist toplumunda, her türlü engelden kurtulmuş üretici güçlerin büyümesi muazzam ölçüler kazandığı ve kollektif zenginlik kaynakları gürül gürül fışkırdığı içindir ki, bölüşüm ilişkilerinde burjuva hukukunun dar ufku da nihayet tam ve kesin olarak aşılır ve toplum bayraklarının üzerine şunu yazabilecek hale gelir: "Herkesten yeteneğine göre, herkese ihtiyacına göre!"

14) Proletaryanın bu nihai hedefe yürüyebilmesinin ilk koşulu, politik iktidarın ele geçirilmesidir. Burjuvazinin sınıf egemenliği şiddet yoluyla yıkılır, yerine bir geçiş dönemi devleti olan proletarya diktatörlüğü kurulur.

15) Komünist Partisi, işçi sınıfının bağımsız sınıf konumu ve çıkarlarının temsilcisi ve güvencesidir. Büyük tarihi görevini gerçekleştirme mücadelesinde işçi sınıfına yol gösterir. Hergünkü mücadelesinde ona önderlik eder, bu mücadeleyi toplumsal devrim hedefine bağlar. Öteki ezilen ve sömürülen kitleleri de, kapitalizm koşullarında durumlarının umutsuzluğunu göstererek, proletaryanın kurtuluş davasına kazanmaya çalışır.

III

**Emperyalizm ve dünya devrimi
süreci**

16) Üretimin ve sermayenin yoğunlaşması ve merkezileşmesi süreci, ekonomik hayatta tayin edici bir rol oynayan tekelleri ortaya çıkardı. Banka sermayesi ile sanayi sermayesinin içiçe geçip kaynaşmasıyla mali sermaye oluştu ve sermaye ihracı belirleyici hale geldi. Yeryüzü iktisaden ve toprak bakımından büyük güçlerce paylaşıldı. Kapitalizmin kabaca 20. yüzyıl başına denk gelen bu gelişme aşaması, emperyalizm çağını başlattı.

Kapitalizmin temel eğilimlerinin ve gelişme yasalarının doğrudan bir ürünü olan emperyalizm, onun bütün çelişme ve çatışmalarını daha açık hale getirdi, şiddetlendirdi, dünya ölçüsünde genelleştirdi ve onlara temel önemde yenilerini ekledi.

17) Emperyalist tekeller arasında dünya ölçüsünde süren kıyasıya rekabet, büyük emperyalist devletler arasında pazarlar, hammadde kaynakları, kârlı yatırım alanları ve genel olarak nüfuz alanları uğruna şiddetli mücadele biçimini aldı. Eşitsiz gelişmenin şiddetlendirdiği bu mücadele, görülmemiş boyutlara varan militarizmin ve dünya egemenliği uğruna verilen emperyalist savaşların kaynağı haline geldi.

18) Zayıf ülkelerin ve ulusların bir avuç emperyalist devlet tarafından iktisadi, mali ve siyasi boyunduruk

altına alınarak köleleştirilmesi, ulusal baskıyı ve sömürüyü evrenselleştirdi. Böylece ezilen ve sömürülen halkların emperyalist sömürüye ve köleliğe karşı başkaldırılarını ve kurtuluş mücadelelerini hazırladı.

19) Emperyalizm iktisadi ve mali bunalımlara da dünya ölçüsünde bir karakter kazandırdı. Onları çok daha şiddetli ve yıkıcı hale getirdi. Sistemin hiyerarşik yapısı, bunalımların zayıf ve bağımlı ülkelere fatura edilmesini kolaylaştırdı. Böylece bağımlı ülkelerin iktisadi ve toplumsal yaşamında kronik sorunlara ve ağır yıkımlara neden oldu.

20) Emperyalizm bir şiddet ve gericilik eğilimidir; çağdaş dünyadaki her türlü gericiliğin temel dayanağıdır. Faşizm, burjuva gericiliğinin emperyalist aşamadaki yoğunlaşmış biçimidir. Devlet yapısında kurumlaşmayı başardığında, faşist diktatörlük biçimini alır.

21) Emperyalizm çürüten ve asalak kapitalizmdir. Emperyalist tekeller, azami kârın gerektirdiği her durumda teknik gelişmeyi sınırlayarak ya da yıkıcı alanlarda kullanarak, üretici güçlerin özgürce gelişmesini engellerler. Bilim ve teknikteki muazzam gelişmelere rağmen, sermaye tekeli, bunun sonuçlarının insanlığın büyük çoğunluğu yararına kullanılmasına engeldir. Açlık, hastalık ve bakımsızlıktan yüz milyonlarca insanın perişan olması ve kitlesel ölümler, sistemdeki aşırı çürümenin trajik yansımalarıdır.

Bilim ve tekniğin kapitalist kâr hırsı çerçevesindeki

kullanımı, doğanın da sınırsızca ve acımasızca yağmalanmasına yolaçtı. Böylece uygarlık ve insan soyu için tehlikeli boyutlara varan bir ekolojik yıkıma neden oldu.

22) Emperyalist kapitalizmin asalaklığı ve çürümesi kendini baş döndürücü boyutlara ulaşmış şu olgularda ayrıca ortaya koyar:

- Sermaye ihracı ve halkları köleleştiren uluslararası emperyalist borç düzeni. Bundan beslenen rantıye tabakaların sürekli artışı. Spekülatif sermayenin egemenliği. Modern birer uluslararası kumarhane halini almış bulunan borsalar. Kapitalist ekonomilerin mafyalaşması.

- Muazzam boyutlarda kronik işsizlik. Üretimden koparılan yüz milyonlarca insanın sosyal yaşamdan da dışlanması. Buna karşın yüz milyonlarca çocuk işçinin kölece çalıştırılması. Marjinal ve yararsız (reklam, lüks tüketim, askeri sanayi vb.) sektörlerde aşırı büyüme. Baskı, ideoloji ve propaganda aygıtlarında istihdam edilen geniş çapta asalak nüfus.

- Militarizme ve savaşa ayrılan dev kaynaklar. Emperyalist müdahaleler ve gerici savaşlar zinciri. Etnik ve dini boğazlaşmalar. Sistematik devlet terörü, faşist katliamlar ve işkence. Devletlerin mafyalaşması, rüşvet, yolsuzluk, her türlü karanlık ve kirli işin yaygınlaşması ve kurumlaşması. Faşizm, ırkçılık, yabancı düşmanlığı ve şoven milliyetçilik.

- Kültürel dejenerasyon ve ahlaki çöküntü. İnsani ilişkilerdeki korkunç yıkım ve yabancılaştırma. Dev birer

sektör halini alan porno ve fuhuş. Gittikçe yaygınlaşan alkolizm ve uyuşturucu. Yığınların depolitizasyonu, düşünsel edilgenlik ve kültürsüzleşme. Dinsel gericiliğin ve bağnazlığın, her türden sapkın mezhebin ve batıl inancın güç kazanması.

23) Günümüz kapitalizminin asalaklaşması ve çürümesinin aldığı bu korkunç ve yıkıcı boyutlar, “Ya barbarlık içinde çöküş, ya sosyalizm!” ikilemini her zamankinden daha yakıcı bir biçimde insanlığın önüne koymaktadır. Uluslararası proletarya önderliğinde zafere ulaştırılabilecek olan dünya devriminden başka hiçbir çözüm, insanlığı kapitalizmin barbarlığından, emperyalizmin baskı, sömürü ve köleliğinden, savaşların yıkım ve felaketlerinden kurtaramaz.

24) Emperyalist kapitalizmin asalaklığı ve çürümesi işçi sınıfına da yansır. İşçi sınıfının dar bir kesimi emperyalist aşırı kârlardan verilen kısıntılarla yozlaştırılır. İşçi aristokrasisi ve sendika bürokrasisinden oluşan bu ayrıcalıklı tabaka, işçi sınıfının geniş kesimlerini kontrol altında tutmada burjuvazinin en büyük yardımcısıdır. Bu tabaka oportünizm ya da revizyonizm biçiminde kendini gösteren sosyal-reformizmin toplumsal dayanağıdır. Bağımlı ülkelerde toplumsal tabanını daha çok orta sınıflar arasında bulan bu sosyal-reformist akımlara karşı etkin bir mücadele, işçi sınıfının devrimci iktidar mücadelesinin ayrılmaz bir parçasıdır.

25) Kapitalizmin sürmekte olan uluslararasılaşma

süreci, derin çelişkiler, çarpıklıklar ve çözümsüzlüklerle birarada gitmektedir. Emperyalist küreselleşme, sınıflar, ülkeler ve bölgeler arası derin eşitsizlikleri keskinleştirmekte, yıkıcı ve felaketli sonuçlara yolaçmaktadır. Emperyalizmin yeryüzü üzerindeki köleci egemenliğini yeni ilişki biçimleri ve kurumlarla pekiştirme sürecine, emperyalistler arası bloklaşmalar, keskinleşen çelişkiler ve kıyasıya rekabet eşlik etmektedir.

26) Emperyalist küreselleşmeye devrimci proletaryanın yanıtı devrimci enternasyonalizm, çözümü dünya devrimi ve sosyalizmdir. Üretici güçlerin bugünkü uluslararasılaşma düzeyi, proleter sınıf mücadelesi ve proletarya devrimi için son derece güçlü bir enternasyonal temel yaratmıştır. Engeller ve sorunlar kadar, onların aşılması ve çözümü de uluslararasılaşmıştır. Uluslararası devrimci sınıf mücadelesinin gerektirdiği her düzeyde örgütlenmeler, bugün her zamankinden daha fazla gerekli ve nesnel açıdan olanaklıdır.

27) Günümüzde üretimin toplumsallaşması çok ileri düzeylere varmış, ortaya tüm insanlığı refah ve mutluluk içerisinde yaşatabilecek muazzam bir servet birikimi ve üretim kapasitesi çıkmıştır. Fakat bu zenginlik ve üretim araçları üzerinde bir avuç çokuluslu tekel şahsında sürmekte olan özel mülkiyet, insanlığın ezici bölümünün bugünkü perişanlık içerisinde tükenmesinin nedenidir. Bu evrensel çelişki çözümünü proleter dünya devriminde bulur.

28) 20. yüzyıl deneyiminin de doğruladığı gibi, dünya devrimi süreci, kapitalist dünya sisteminin farklı parçalarındaki eşitsiz iktisadi ve politik gelişmeden dolayı, farklı aralıklarla birbirlerini izleyen devrimler zinciri olarak gelişecek ve tarihi bir dönemi kapsayacaktır. Bu süreç, objektif koşullar yönünden bir bütün olarak olgunlaşan zincirin en zayıf halka ya da halkalardan kopması ve kırılan halkaların çoğalması ile ilerleyecek, dünya sosyalist cumhuriyetler birliğine doğru büyüyecektir.

IV Sosyalizm deneyimi

29) Sosyalizmin 20. yüzyıla damgasını vuran tarihsel dönemi bugün artık geride kalmıştır. Bu dönemin teorik ve pratik mirasının bilimsel marksist yönüteme dayalı bir değerlendirmesi ve eleştirisi, temel önemde bir ihtiyaçtır. Uluslararası devrimci proletarya hareketi bunun dersleriyle donanamadığı sürece, geleceğin geçmişi aşması gereken tarihsel pratiklerine de kendini gereğince hazırlayamaz.

30) Devrime başlamanın siyasal olanakları ile, onu sosyalizmin kuruluşu olarak sürdürmenin iktisadi-kültürel olanakları, kapitalist dünya zincirinin farklı halkalarında büyük dengesizlikler gösterebilmektedir. İktidarı ele geçirme olanakları ile sosyalizmin inşa olanakları arasındaki bu çelişki, proletarya devriminin enternasyonal karakterinden doğmaktadır. Sağlıklı çözümünü de ancak

enternasyonal planda, dünya devriminin gelişme seyri içinde bulabilir.

31) Kapitalizmin yarattığı iktisadi ve kültürel temeller üzerinde, ondan daha ileri bir uygarlık olarak sosyalizm, gerçek sonuçlarına ancak evrensel bir çerçevede ulaşabilir. Sosyalizme geçişin öncelikle en zayıf halkalarda gündeme gelmesi, bu gerçeği değiştirmez. Tarihin ilerleme diyalektiğinden doğan bu durum, yalnızca, evrensel çerçevesini bulana kadar, tek tek ülkelerdeki sosyalist kuruluş süreçlerinin bir dizi sorunla karşılaşacağını gösterir.

32) Bu sorunlara uygun çözümler bulmak zorunluluğu ile, ulusal çerçeveyi amaçlaştıran “ulusal sosyalizm” anlayışı temelden farklıdır. Sosyalizme geçiş sorunuyla öncelikle yüzyüze kalan ülke proletaryası, kazanımlarını kalıcılaştırmak istiyorsa, kendi devriminin kaderini hiçbir biçimde uluslararası devrimin kaderinden koparmamalıdır.

33) Sosyalizm işçi sınıfı önderliğinde birleşmiş geniş emekçi kitlelerin bilinçli eyleminin ürünüdür. Asıl anlamını emekçi insanın özgürleşmesinde, üretim ve yönetim işlerine egemen olmasında bulur. Proletarya demokrasisi bunun aracı ve güvencesidir. İsterse geçmişte en devrimci geleneklerin yaratıcısı ve mirasçısı olsun, eğer sosyalist bir iktidar, bu iktidarın yöneticisi olan parti, emekçi yığınların sürekli ve etkin bir politik yaşamına dayanmıyorsa, iktidar olma gücünü bizzat bu

kaynaktan almıyorsa, zaman içinde devrimci idealizmini yitirecek, bozulup yozlaşacaktır. Yığınların sınırlanmamış canlı ve etkin politik-kültürel yaşamı, buna karşı biricik gerçek güvencedir.

34) Sosyalizmi kurmaya ve komünizme ulaşmaya yetenekli tek güç işçi sınıfıdır. Proletarya diktatörlüğü, en küçük birimlerden merkezi iktidarın doruklarına kadar bu sınıfın iktidara egemenliği ve topluma önderliği anlamına gelir. Parti sınıfın kendisi değil, küçük bir azınlıktır. Tarihsel misyonu, işçi sınıfının tarihsel misyonunu devralmak değil, bunun gerçekleşmesine önderlik etmektir. Sınıfı sürekli bir biçimde kendi düzeyine yükseltmek, böylece kendini de tarihsel olarak adım adım gereksizleştirmektir.

35) Sosyalizm deneyimleri, işçi sınıfının eski düzeni yıkmaya yeteneği ile yeni toplumun kuruluşuna önderlik etme yeterliliği arasında belirli bir mesafe olduğunu ve bunun ortaya bir dizi sorun çıkardığını göstermektedir. İşçi sınıfının yeni toplumun kuruluşunun önder ve egemen gücü haline gelebilmesi, bunun gerektirdiği politik ve kültürel düzeye ulaşabilmesi için en azami çabayı harcamak, proletarya partisinin vazgeçilmez görevidir.

36) Alt ve üst evrelerden oluşan kapitalizmden komünizme geçiş, bütünsel ve dinamik bir tarihsel süreçtir. Sosyalizm, bağımsız bir toplum düzeni değil, kapitalizm ile komünizm arasında, birinden diğerine

sürekli devrimci dönüşümleri içeren dinamik bir geçiş sürecidir. Proletarya diktatörlüğü altında devrimin sürekliliği zorunluluğu buradan gelir. Bu, salt iktisadi değil, köklü ideolojik ve kültürel dönüşümleri de içeren, işçi sınıfı ve emekçilerin politik aktivitelerini bu doğrultuda döne döne açığa çıkaran devrimci bir süreçtir.

37) Uzlaşmaz sınıf çelişkilerine kaynaklık eden sömürücü sınıflar tasfiye edilmiş olsalar bile, proletarya diktatörlüğü döneminde sınıflar, sınıf çelişmeleri, dolayısıyla farklı biçimlere bürünmüş şekliyle sınıf mücadelesi varlığını sürdürür. Açıkça mevzilenmiş sınıflar arasında geçen mücadeleden çok daha zor ve karmaşık olan bu mücadele, ekonomiden ideolojiye ve kültüre kadar tüm cephelerde sürdürülmek zorundadır. Yalnızca kapitalist sınıfın kalıntılarını değil, parti ve devlet aygıtı içinde türemesi muhtemel yeni burjuvaziyi de hedef almalıdır.

38) Sınıfları yoketmek, işçi sınıfı ile köylülük, kafa emeği ile kol emeği, yönetenler ile yönetilenler/üretenler arasındaki tüm sınıfsal farklılıkları gidermeyi gerektirir. Bu başarılamadığı sürece, meta ekonomisi ve değer yasası, bu farklılıklar çerçevesinde varlığını sürdürür. Bölüşüm ilişkilerine “burjuva hakkı” ilkesi hükmetmeye devam eder. Bu, sınıf farklılıklarının güçlenmesi, dolayısıyla kapitalizmin ve burjuvazinin yeniden oluşumu için kuvvetli bir zeminin de varlığı

demektir. Sosyalist inşanın ilerleyişi ve komünizme ulaşma süreci, bütün bu zeminin kurutulması sürecidir.

39) Dışarda emperyalist sistem ve içerde sınıf farklılıklarını yeniden üretmeye açık üretim ve bölüşüm ilişkileri varolduğu sürece, geriye dönüş tehlikesi vardır. Devrimin sürekliliği ve dünya devrimi perspektifi, kesin zafer için belirleyici önemdedir.

40) Üretim araçlarının özel mülkiyetine son verilmesi, toplumsal mülkiyete geçiş için yalnızca bir ilk tarihi adımdır. Gerçek toplumsal mülkiyete geçiş, özgür üreticilerin üretim araçlarıyla tam olarak birleşmesini, üretim süreci üzerinde tam egemenliğini gerektirir. Bu süreç, yöneten-yönetilen ayrımının silinmesi, devletin sönmelenmesi süreciyle elele gider.

41) Sosyalizmi devlet mülkiyeti ve planlı ekonomi temeli üzerinde bir iktisadi kuruluşa indirgemek, sosyalizmin özünden sapmaktır. Asıl canalıcı sorun olan emekçi insanın özgürleşmesini, tüm toplumsal yaşam alanlarına etkin katılımını küçümsemek ya da tümünden bir yana bırakmaktır. Bu beraberinde sosyalist iktidarın da çarpık kavranışını getirir. Devlet mülkiyeti toplumsal mülkiyetle, güçlü sosyalist iktidar güçlü bir devlet aygıtıyla özdeş tutulur. “Proletarya diktatörlüğünü sağlamlaştırmak” adı altında bürokratik aygıtlar güçlendirilir.

42) Bu bürokratik deformasyon süreci, işçi sınıfını ve

çalışan yığınları politik yaşamın dışına iterken, iktisadi ve sosyal ayrıcalıklarla donanmış ve siyasal yönetim tekeline sahip bir yöneticiler kastını önplana çıkarır. Bu türden bir küçük-burjuva kast, '50'li yıllarda Sovyetler Birliği'nde, kendi ayrıcalıklı konumunu bir ideoloji ve program düzeyine çıkarmayı, partiye ve iktidara hakim kılmayı başardı. Revizyonist yozlaşma ve kapitalist restorasyonun yolunu açtı.

43) Sosyalizmin deneyimlerine başlıca unsurları yukarıda sıralanmış bir teorik çerçevede bakan TKİP, bu deneyimleri geleceğe yönelik olarak kavrama çabasını sürdürür. Bunu, tutucu-dogmatik ya da liberal-inkarcı eğilimlere karşı mücadeleyle birleştirir.

II. BÖLÜM

V

Türkiye Devrimi

Türkiye, emperyalist-kapitalist dünya sisteminin bağımlı ülkeler kategorisinde yeralan, orta düzeyde gelişmiş kapitalist bir ülkedir. Emek-sermaye çelişkisi, tüm toplumsal çelişki ve çatışmaları belirleyen ana eksenidir.

Sermaye iktidarı; sırtını emperyalizme dayamış işbirlikçi tekelci burjuvazi şahsında, burjuvazinin tüm kesimlerinin ortak sınıf çıkarlarını temsilcisidir. Büyük burjuvaziye binlerce çıkar bağı ile bağlı kent ve kır orta burjuvazisi, karşı-devrimci bir tabakadır. Orta burjuvazinin kent ve kır emekçileri üzerindeki ideolojik, politik ve kültürel etkisini kırmak, devrimin başarısının temel bir koşuludur.

Türkiye'yi karakterize eden temel iktisadi, toplumsal ve siyasal gerçeklerden hareket eden TKİP, toplumumuzun proletarya devrimi tarihi adımı ile karşı karşıya bulunduğunu saptar. Proletarya devrimi, sermaye egemenliğine son vererek sosyalizme geçişi sağlayacaktır. Tarihsel olarak çözümlenmemiş demokratik sorunları kesin ve kalıcı bir çözüme bağlayacaktır.

Proletarya devriminin zaferi, yalnızca işçi sınıfı, kent ve kır yoksulları için değil, sermayenin tahakkümü altında acı çeken ve günbegün yıkıma uğrayan kentin ve kırın

ezilen köylü ve zanaatçı küçük-burjuva katmanları için de tek kurtuluş yoludur.

Kentin ve kıyın yarı-proleter ve yoksul yığınlarını kendi önderliği altında birleştirecek olan işçi sınıfı, küçük-burjuva katmanları da mümkün merteye kendine bağlayarak, üst kesimlerini ise en azından tarafsızlaştırarak, burjuvazinin sınıf egemenliğini yıkacak, emperyalist kölelik zincirini kırarak, proletarya devrimini zafere ulaştıracaktır.

Bu devrimin zaferiyle birlikte, ilk adımda alınacak önlemlerin başlıcaları şunlar olacaktır:

A- Siyasal alanda

1) Burjuva devlet aygıtı parçalanacak; burjuva sınıf egemenliğinin araçları olan ordu, polis, bürokrasi, parlamento ve tüm öteki kurumlar ezilip dağıtılacaktır.

2) İktidar her alanda ve her düzeyde, proleter ve emekçi kitlelerin tarihsel inisiyatifinin ürünü olan ve topyekûn ayaklanmayı gerçekleştiren devrimci işçi, kent emekçisi ve yoksul köylü meclislerine geçecektir. Proletarya önderliği ve yönetimi altında birleşen devrimci meclislerin her düzeydeki iktidarı, proletarya diktatörlüğünün somutlanmış biçimidir.

3) Devrilen sınıfların tüm mensupları silahsızlandırılacaktır. Eski düzeni geriye getirmeye yönelik her türlü girişim kararlılıkla ezilecektir. Devrimin genel savunması, silahlanmış işçiler ile yarı-proleter kent ve kır emekçilerinin elinde bulunacaktır. Bütün silah ve

cephane depolarıyla birlikte tüm silah fabrikaları da, işçi meclislerinin yönetimine geçecektir.

4) Emperyalizme köleliğe her alanda son verilecektir. Emperyalistlere tanınmış her türlü ayrıcalık kaldırılacak, açık-gizli tüm kölelik antlaşmaları geçersiz ilan edilecek, emperyalist askeri üs ve tesislere el konulacaktır. Emperyalistlerin devrimi boğmaya yönelik tüm girişimleri, işçilerin ve emekçilerin topyekûn seferberliğiyle püskürtülecektir.

5) Emekçi kitlelere tüm temel özgürlükler derhal ve eksiksiz olarak tanınacaktır. Bu özgürlüklerin genel planda ilanıyla yetinilmeyecek, emekçiler tarafından fiilen kullanılabilmeleri için gerekli tüm önlemler alınacaktır.

6) Yasama ile yürütmeyi birleştirecek olan proletaryanın devrimci iktidarı, yönetim aygıtını kitlelere yakınlaştırmak ve onlarla kaynaştırmak, her emekçinin yönetim işlerine katılımını sağlamak için azami çaba harcayacaktır. Bu, kitlelerin sosyalizmin inşasına ve bütün iktisadi, siyasi, askeri ve kültürel sorunların çözümüne sürekli ve etkin biçimde katılabilmesinin güvencesidir.

7) Tüm temsilci ve görevliler seçimle işbaşına gelecek, kendilerini sürekli olarak denetlemekle yükümlü seçmenlerinin çoğunluğu tarafından görevden alınabileceklerdir. Temsilci ve görevlilerin ücreti, kalifiye bir işçinin ortalama ücretini geçemez.

8) Merkezi iktidarın saptadığı genel esaslar çerçevesinde, kapsamlı bir yerel özyönetim uygulanacaktır. Tüm yerel yöneticiler yöre halkı tarafından seçilecek ve görevden alınabilecektir.

9) Eski düzenin çürümüş yargı sistemi tümünden tasfiye edilecektir. Yargı yetkisi üyeleri işçiler ve emekçiler tarafından seçilen halk mahkemelerine geçecektir. Proleter ve emekçi kitlelerin jüri sistemi yoluyla yargı görevlerine yaygın ve etkin katılımı teşvik edilecektir.

10) Proletaryanın devrimci iktidarı, proletarya enternasyonalizminin ilkelerine pratikte tam bir sadakat gösterecektir. Kendini amaçlaştırmayı, geleceğini dünya devriminin geleceğinden koparmayı, enternasyonalizm davasına ihanet sayacaktır. Dünyanın dört bir yanındaki devrim ve sosyalizm mücadeleleri maddi ve manevi olarak her yolla etkin biçimde desteklenecektir.

11) Uluslararası ilişkilerde her türlü gizli diplomasiye son verilecektir. Dış politikada emekçilere ve tüm dünya halklarına karşı açıklık ilkesi uygulanacaktır.

B- Ekonomik alanda

Siyasal iktidarı ele geçiren proletaryanın iktisadi planda ilk işi, büyük burjuvazi ve büyük toprak sahiplerinin derhal mülksüzleştirilmesidir. Tekelci mülkiyet ilişkilerine vurulacak bu ilk darbe, burjuvaziye bir bütün olarak mülksüzleştirmenin yalnızca bir başlangıç adımıdır. Zafere ulaşmış proletarya bu başlangıç adımı

çerçevesinde başlıca şu önlemleri alır:

1) Emperyalistlere ve büyük burjuvaziye ait bütün büyük kapitalist işletmelere (fabrikalara, madenlere, elektrik santrallerine, tüm ulaşım ve iletişim ağına, medya kuruluşlarına, tarımsal işletmelere) tazminatsız olarak el konularak kamulaştırılır.

2) Bütün bankalara, bankerlik kuruluşlarına ve sigorta şirketlerine (tüm sermaye, tahvil, mevduat ve altın stoklarıyla birlikte) el konularak kamulaştırılır. Bankacılık sistemi tek bir ulusal bankada merkezileştirilir.

3) Toptan ticaret ağı ve büyük satış mağazaları kamulaştırılır. Dış ticaret proletarya iktidarının tekeli altına alınır.

4) El konulan tüm sınai, mali ve ticari kuruluşlar, ulaşım ve iletişim ağı, her düzeyde devrimci işçi meclislerinin yönetimi ve denetimi altına girer. Tüm üretim ve dağıtım faaliyeti, bu kuruluşlardaki işçiler ve çalışanlar tarafından denetlenir ve yönetilir.

5) Büyük emlak sahiplerinin mülklerine, tüm büyük binalara, saraylara, köşklere, konaklara, misafirhanelere ve tüm öteki lüks konutlara el konulur. El konulan büyük binalar, toplantı ve konferans salonları yerel işçi örgütlerine devredilir.

6) Ormanlar, göller, akarsular, içme suyu kaynakları

ve tüm öteki doğal zenginlikler kamu malıdır. Bu zenginliklerin doğal park, gezi, eğlence ve dinlenme tesisleri olarak tüm toplumun hizmetine sunulması için gerekli önlemler alınır.

7) Ekonomi, halkın temel ihtiyaçlarını ve refahını esas alan, emekçilerin katılımı ve denetimine dayanan demokratik planlamayla yeniden örgütlenir. Lüks tüketime yönelik üretim tasfiye edilir.

8) Derhal 6 saatlik işgünü uygulanır. Ekonomik gelişmeye ve emek üretkenliğindeki artışa bağlı olarak bu süre giderek daha da kısaltılır. Çalışamaz durumda olan kesimler dışındaki herkes için genel çalışma yükümlülüğü uygulanır.

9) Kamu fonlarından parasız olarak karşılanacak olan temel hizmetler (eğitim, sağlık, konut, ulaşım vb.) dışında, sosyalist kuruluşun ilk aşamasında “herkese çalışmasına göre” ilkesi uygulanır. Emek üretkenliği, dolayısıyla zenginlik artırılarak, parasız hizmetler çoğaltılır. Böylece “herkese ihtiyacına göre” ilkesinin etkinlik alanı günden güne genişletilir.

10) İlk elden kamulaştırılamayan orta ölçekli işletmeler proletarya iktidarı ve bu işletmelerde çalışan işçiler tarafından sıkı bir denetim altına alınır. Bu işletmeler üzerindeki özel mülkiyet hakkı gitgide sınırlandırılır, zamanla tümünden tasfiye edilir.

11) Köylü ve zanaatçı işletmelerinin kooperatifleşmesi, daha ileri kollektif örgütlenmeler içinde birleşmesi her yolla teşvik edilir. Bu doğrultuda zorlama yoluna gidilemez, gönüllük ilkesine sıkı sıkıya bağlı kalınır.

C. Toplumsal sorunlar alanında

1) **Kadının kurtuluşu:** Toplumsal yaşamın tüm alanlarında kadın-erkek eşitliğinin sağlanması için kararlı ve sistematik bir mücadele yürütülür. Eski toplumdan miras fiili eşitsizliklerin giderilmesi için her alanda kadın lehine ayrımcılık gözetilir.

Analık toplumsal bir işlevdir, kadının bundan doğan tüm hakları tanınır. Eski düzende kadını köleleştiren çocuk bakımı ve ev işleri toplumsal kurumlaşmalar yoluyla çözülür.

TKİP, kadının tarihsel ezilmişliğinin yarattığı fiili eşitsizliklerin tüm izleriyle silinmesinin yeni toplumun inşası ve yeni insanın biçimlenmesi eşliğinde uzun bir tarihi döneme yayılacağına bilincindedir. Bu bilinçle, kadını köleleştiren ve aşağılayan ideoloji ve geleneklere karşı sistematik bir mücadele yürütür.

2) **Eğitim:** Proletaryanın devrimci iktidarı altında eğitim, emekçileri özgürleştirmeye, sosyalizmin inşasına etkin biçimde yöneltmeye ve sınıfların ortadan kaldırılmasına hizmet eder. Materyalist dünya görüşüne, komünizmin ilke ve değerlerine dayalı, bilimsel, demokratik ve laik bir eğitim politikası izlenir.

- Eğitim her düzeyde parasızdır. Tüm eğitim araç ve

gereçleri kamu fonlarından karşılanır.

- 17 yaşına kadar zorunlu genel ve politeknik eğitim. Eğitim üretici çalışma ile birleştirilir.

- Çocukları okul hayatına hazırlayıcı bir kurumlar şebekesi (kreşler, çocuk bakım ve eğitim yuvaları vb.) oluşturulur.

- Tüm işçilerin, kent ve kır emekçilerinin yararlanabileceği yaygın bir okul dışı eğitim-öğretim kurumları şebekesi (kütüphaneler, halk evleri, okuma odaları, emekçi üniversiteleri, meslek okulları, kurslar, konferanslar, tiyatro ve sinemalar vb.) örgütlenir.

3) Kültür: TKİP, kültür ve sanatı komünizmi kuracak yeni kuşakların yetiştirilmesinin temel bir aracı olarak görür. İnsanlığın ilerici, demokratik ve sosyalist kültür mirasını sahiplenir ve toplumun hizmetine sunar.

Kültür ve sanatın dar bir elitin işi olmaktan çıkarılıp, kitlelerin olağan toplumsal etkinliği haline gelebilmesine yönelik önlemler alınır. Kültür ve sanat atölyeleri tüm eğitim, üretim ve yerleşim birimlerine yaygınlaştırılır.

Bütün kültür ve sanat ürünleri kamusal zenginlik olarak tüm topluma sunulur. Tarihten miras kalan tüm tarihi ve kültürel zenginlikler titizlikle korunur, topluma sunulur ve gelecek kuşaklara aktarılır.

4) Konut ve kentleşme: Burjuvaziye ait kamulaştırılmış konutlar işçilerin ve emekçilerin kullanımına sunulur. Herkese ihtiyaca uygun sağlıklı ve güvenli konut sağlanır. Kira ödemeleri (elektrik, su ve ısınma gibi temel ihtiyaçlar da dahil) en aza indirilir ve

zamanla kaldırılır.

Konut yapım projelerinde dengeli ve sağlıklı bir kent yaşamı ihtiyacı özenle gözetilir. Kentleşme kırsal kesime doğru yaygınlaştırılır. Eski düzenden miras kentsel yığılmalar planlı bir müdahale ile giderilir. Toplu taşımaya dayalı ücretsiz kent içi ulaşım esas alınır.

5) Sağlık: Kamulaştırılmış tüm sağlık kuruluşları yerel işçi ve emekçi meclislerine devredilir. Toplumun tüm bireyleri için parasız sağlık hizmeti ve ilaç sağlanır. Geniş çaplı bir kamu sağlığı ağı kurulur. Koruyucu hekimlik hizmetleri yaygınlaştırılır.

Başta uyuşturucu bağımlılığı ve alkolizm olmak üzere eski düzenden miras toplumsal hastalıklara ve alışkanlıklara karşı toplum düzeyinde sistematik mücadele yürütülür.

Sanayileşme ve kentleşme insan sağlığı ve çevre koruması gözetilerek planlanır.

Halkın ruhsal ve bedensel sağlığını amaçlayan, dostluğu ve dayanışmayı güçlendiren kitle sporu teşvik edilir. Her türden spor tesisi tüm üretim ve yaşam alanlarına yaygınlaştırılır.

6) Yardıma muhtaç kesimler: Yaşlılar, engelliler, kimsesiz çocuklar ve yardıma muhtaç öteki kesimler proletaryanın devrimci iktidarınca korunur. Ekonomik, sosyal ve kültürel tüm ihtiyaçları kamu fonlarından karşılanır. Engellilerin kendi yetenekleri ölçüsünde üretime ve toplum hayatına her alanda katılmaları için gerekli tüm önlemler alınır.

7) **Çevrenin korunması:** Çevre sağlığını gözeten bir üretim, kentleşme, enerji ve ulaşım politikası izlenir. Bu, toplum sağlığının vazgeçilmez koşulu sayılır. Kapitalizmden miras çevre tahribatının giderilmesi, doğal çevrenin, toprağın, suyun ve havanın korunması için köklü önlemler alınır.

8) **Proleter adalet:** Cezalandırma anlayışı ve sistemi, suçluyu eğitime ve yeniden topluma kazandırma temel amacına dayandırılır, buna ilişkin önlemlerden oluşur. Cezaevleri bu amaca uygun eğitim kurumları olarak yapılandırılır. Mahkumlara çok yönlü üretici etkinliklerde bulunma olanağı sağlanır. Eğitilen mahkumlar ceza sürelerine bakılmaksızın serbest bırakılır.

Bir ceza yöntemi olarak sosyal eleştiri etkin biçimde kullanılır, teşvik edilir.

Savunma hakkı tam güvencededir. Gözaltında ya da cezaevlerinde kişilere fiziki ve manevi baskı yapılamaz. İşkence insanlık suçudur, ağır biçimde cezalandırılır.

9) **Din:** Dini her yurttaşın özel sorunu kabul eden TKİP, dinsel önyargılara karşı mücadeleyi geniş kitlelerin devrimci kültürel dönüşümü ve özgürleşmesinin zorunlu bir gereği olarak ele alır. Bu mücadelede büyük bir kararlılık, fakat aynı zamanda sabır ve dikkat gösterir. Baskı ve sömürüye dayalı eski düzenin kalıntılarının tasfiyesi ile kitleler arasında kök salmış dinsel önyargıların kökünün kazınması arasındaki kopmaz bağı görerek ve gözeterek hareket eder.

10) Kızıl Ordu: Devrimi savunmanın temel bir güvencesi olarak, işçi sınıfı ve yarı-proleter kitlelerin kadın-erkek bütün mensupları, sürekli bir biçimde askeri eğitimden geçirilir.

Proleter ve yarı-proleter milislerin yanısıra, devrimin savunulmasında kendine özgü geçici bir rol üstlenecek olan Kızıl Ordu, sınıf ilkelerine dayanır. Oluşumunda kadın-erkek ayrımı gözetilmez. Emekçilerle ve üretim birimleriyle, sendikalar ve emekçi örgütleriyle yakın ilişki ve işbirliği içinde olacak tarzda örgütlenir. Kızıl Ordu mensupları üretim işlerine katılırlar. Kışla hayatı minimum seviyede tutulur. Kızıl Ordu'da disiplin, sınıf bilincine ve dayanışmasına, demokratik ilişkilere ve yoldaşça değerlere dayandırılır, rütbe kullanılmaz.

Hedef, sınıfların ortadan kaldırılmasına paralel olarak, ordunun tüm halkı kapsayan sosyalist bir milise dönüştürülmesi ve devletin sönmülmesi süreci içinde tümünden gereksizleşmesidir.

D- Tarım ve köylü sorunu

1) Türkiye'de kapitalist ilişkilerin egemenliği kırsal alanı da kapsamaktadır. Yarı-feodal kalıntılar, özellikle Kürdistan'da, kapitalist ilişkilere bağlanmış biçimde varlığını sürdürmektedir. Kapitalist sömürü ve soygun mekanizmalarının kısıpacı içinde yaşam mücadelesi veren küçük ölçekli tarımsal işletmenin nispi yaygınlığı, Türkiye tarımının belirgin özelliklerinden biridir.

2) Küçük üretici köylülük, yerli ve yabancı tekeller, büyük toprak sahipleri, bankalar, tüccar ve tefeciler, ve

nihayet kapitalist sınıfın tümü adına devlet tarafından, sistematik biçimde sömürülmektedir. Küçük toprak parçası, yetersiz ve ilkel üretim araçları, kıt ve elverişsiz para ve kredi kaynakları ile birleşen bu ağır ve çok yönlü sömürü, bu emekçi köylü katmanını günden güne yoksullaştırmakta ve yıkıma sürüklemektedir. Kırların emekçi yığınlarını sermayenin sömürü ve köleliğinden, ancak proletarya devrimi kurtarabilir.

3) Tarım proletaryası, yarı-proleter köylüler ve küçük köylülerden oluşan geniş kırsal emekçiler kitlesinin desteği alınmaksızın proleter devrimin zaferinin düşünülmemeyeceğinin bilincinde olan TKİP, bu katmanlar içinde sistematik bir faaliyet yürütür. Sermayenin baskı ve sömürüsüne karşı mücadelelerine önderlik eder.

4) TKİP kırsal çalışmasında tarım proletaryasına dayanır. Onu öteki kırsal emekçi katmanlardan bağımsız olarak örgütlemeyi ilkesel önemde görür.

5) Başta tarım proletaryası ve yarı-proleterler olmak üzere kır emekçilerinin desteğini almaya ve orta köylülüğün üst tabakalarını tarafsızlaştırmaya çalışan TKİP, devrimin zaferiyle birlikte tarım alanında aşağıdaki istemleri ve önlemleri gerçekleştirir:

a) Tüm büyük ölçekli toprakların ulusallaştırılması. Toprağın alım-satımı ve başkasına devrinin yasaklanması. Topraksız ve az topraklı köylülerin toprak ihtiyacının karşılanması.

b) Kırsal alanda ortaçağ artığı her türlü feodal

kalıntının ve tefeciliğin tasfiyesi. Yarı-feodal sömürü ilişkilerine konu olan tüm toprakların, devrimci köylü komiteleri aracılığıyla, bunları işleyen köylülere dağıtılması.

c) Köylülüğün devlete, bankalara, tekellere, toprak sahiplerine, tefeci ve tüccarlara olan her türlü borç yükünün geçersiz sayılması. Tüm ipoteklerin kaldırılması.

d) Tüm büyük kapitalist tarım işletmelerinin her türlü canlı ve cansız demirbaşlarıyla birlikte kamulaştırılması. Bunların tarımda sosyalist ekonominin ilk dayanakları olarak proletarya iktidarı organlarının ve işletmelerdeki işçi meclislerinin yönetimine devredilmesi.

e) Tarımın ve hayvancılığın geliştirilmesi ve modernleştirilmesi için sistematik çaba. İşlenmeyen toprakların tarıma açılması, toprağın islahı için sistematik önlemler.

f) Tarımsal komünlerin teşviki. Köylülüğün kooperatifleşmesi için eğitim, ikna, teşvik, kredi, tarımsal araç-gereç ve girdi yardımı.

g) Kapitalizmin birbirinden ayırdığı ve karşıtlık içine soktuğu tarım ile sanayinin ileri bir düzeyde yeniden birliğini kurmayı hedefleyen bir tarım politikası.

E- Ulusal sorun

1-) Bugünkü düzen altında Kürt ulusunun temel ulusal hakları inkar edilmekte, Kürtler ve tüm azınlık milliyetler (Araplar, Ermeniler, Rumlar, Lazlar, Çerkezler, Gürcüler vb.) sistematik olarak ulusal baskı altında tutulmaktadır. Türk burjuvazisinin Kürdistan üzerindeki köleci egemenliği içte Kürt burjuva-feodal sınıflara, dışta

emperyalizme dayanmaktadır. Bu, ulusal özgürlük sorununu Kürt köylülüğünün özgürleşmesi sorununa bağlamakta ve ona anti-emperyalist bir karakter kazandırmaktadır.

2) Ulusal baskı ve eşitsizliğin sınıfsal baskı ve eşitsizliğin bir yansıması olduğunu gözönünde bulunduran TKİP, ulusal sorunun köklü ve kalıcı çözümünün ancak proletarya devrimi tabanında olanaklı olduğu gerçeğine dayanır. Proletarya devrimi programının bir parçası olarak, aşağıdaki istemler uğruna bugünden kararlılıkla mücadele eder ve iktidara gelir gelmez bunları derhal gerçekleştirir:

a- Her türlü ulusal baskı, eşitsizlik ve ayrıcalığın ortadan kaldırılması.

b- Kürt ulusuna kendi kaderini tayin hakkı.

c- Tüm dillerin tam hak eşitliği. Zorunlu devlet dilinin kaldırılması. Herkese kendi anadilinde eğitim hakkı.

d- Tüm azınlık milliyetlere kendi dillerini ve kültürlerini kullanma, koruma ve geliştirme olanağı.

3) TKİP, mevcut devletin sınırları içindeki tüm uluslardan işçilerin her alanda ve düzeyde devrimci sınıfsal birliği ve örgütlenmesi için çalışır. Türk, Kürt ve tüm azınlık milliyetlerden emekçilerin birleşik devrimci mücadelesini savunur, örgütler ve yönetir. Ezen ulus şovenizmine olduğu kadar ezilen ulus dargörüştülüğüne ve milliyetçiliğine karşı da sistematik bir mücadele yürütür. Tüm öteki koşullar eşit olmak kaydıyla, ulusların özgür ve gönüllü birliğini savunur.

4) Proletarya iktidarı, ulusların özgürlüğünü ve tam hak eşitliğini tanımak ve gerçekleştirmekle yetinmez; kapitalizmden miras çok yönlü fiili eşitsizliklerin giderilmesi için sistematik bir çaba harcar.

VI

Acil demokratik ve sosyal istemler

Siyasal iktidarın işçi sınıfı tarafından ele geçirilmesini stratejik devrimci görev sayan TKİP, bu temel hedefe sıkı sıkıya bağlı olarak, kitlelerin acil demokratik ve sosyal istemleri uğruna kararlılıkla mücadele eder. Proleter ve emekçi yığınları bu mücadele içinde etkilemeye, kendi özdeneyimleri temelinde eğiterek devrim mücadelesine kazanmaya çalışır. Demokrasi sorununun çözümünü proletarya devriminin bir parçası olarak ele alan TKİP, burjuvazinin devrilmesi mücadelesinde, bütün demokratik kurum ve özelemlerden etkin bir biçimde yararlanır.

Bu bakış açısı çerçevesinde, başlıcaları aşağıda sıralanmış bir dizi acil demokratik ve sosyal istem ileri sürer:

A)

- Sınırsız söz, basın, örgütlenme, gösteri ve toplanma özgürlüğü.

- Sıkıyönetim, Olağanüstü Hal, Anti-terör, İller İdaresi vb. tüm faşist yasaların iptali.

- Açık-gizli tüm faşist-militarist örgütlenmelerin dağıtılması. (Kontr-gerilla, Özel Kuvvetler, MİT, JİTEM, Siyasi polis, Jandarma, Köy koruculuğu vb.)

- MGK, Kriz Yönetim Merkezi, DGM'ler ve askeri yargının feshi.

- İşkenceye son, tüm siyasal tutuklulara özgürlük.

- Tüm çalışanlar için grevli ve toplu sözleşmeli sendika hakkı. Sınırsız grev ve genel grev hakkı.

Lokavtın yasaklanması.

B)

- Emperyalistlerle açık-gizli tüm antlaşmaların iptali.

- NATO, AB, AGİT vb. emperyalist kuruluşlarla tüm ilişkilerin kesilmesi.

- Türkiye'deki tüm askeri üs ve tesislere el konulması.

- İMF, Dünya Bankası vb. emperyalist mali kuruluşlarla kölece ilişkilere son.

- Dış borç ödemeleri durdurulsun. Tüm dış borçlar geçersiz sayılsın.

- Kıbrıs'ta işgale son.

C)

- Herkese iş, tüm çalışanlara işgüvencesi.

- Herkese sağlığa ve ihtiyaca uygun ucuz konut.

- Herkese parasız sağlık hizmeti.

- Her düzeyde parasız eğitim. 17 yaşına kadar zorunlu eğitim. Bilimsel, demokratik ve laik eğitim.

Özerk-demokratik üniversite.

- Tüm çalışanlar için genel sigorta (işsizlik, sağlık, kaza, yaşlılık vb.). Sigorta primlerinin devlet ve işveren tarafından ödenmesi. Sosyal sigorta kurumlarında işçi ve emekçi denetimi.

- Bedensel ve zihinsel engellilere, yaşlılara, kimsesiz ve yetim çocuklara bakım ve yardım.

- Her türlü dolaylı verginin kaldırılması. Artan oranlı gelir ve servet vergisi.

D)

- Toplumsal hayatın tüm alanlarında kadın-erkek eşitliği.

- İnanç ve vicdan özgürlüğü.

- Din ve devlet işlerinin tam olarak ayrılması. Diyanet'in dağıtılması. Devletin dinsel kurumlara her türlü yardımına son. Gericilik yuvası tarikat ve cemaatlerin dağıtılması. Mezhepsel ayrıcalıklara ve baskılara son.

- Bilim, sanat ve kültür üzerindeki her türlü gerici baskı, sansür ve kısıtlamaya son.

- Çevre tahribatına son. Doğal, tarihi ve kültürel çevrenin korunması.

- Kitle sporunun teşviki için önlemler.

VII

Emeğin korunması

TKİP, işçi sınıfının fiziki ve moral yozlaşmadan korunması, kendi kurtuluşu uğruna verdiği mücadelede savaşıma gücü ve yeteneğinin yükseltilmesi için, ayrıca şu istemler uğruna mücadele eder:

1) 7 saatlik işgünü, 35 saatlik çalışma haftası.

Sağlığa zararlı ve tehlikeli işlerde azami 5 saatlik işgünü.

2) Kesintisiz iki günlük hafta tatili. 6 haftalık yıllık

ücretli izin.

3) İnsanca yaşamaya yeten, vergiden muaf asgari ücret.

4) Eşit işe eşit ücret.

5) Her türlü fazla mesainin yasaklanması.

6) Teknik nedenlerle ya da toplumsal hizmetlerin gerektirdiği zorunlu durumlar dışında, gece çalışmasının (22.00-06.00 arası) yasaklanması. Zorunlu gece çalışmasında 4 saatlik işgünü ve artı ödeme.

7) Kadın işçilerin kadın, ana ve çocuk sağlığına zararlı işlerde çalıştırılması yasağı. Doğumdan önce ve sonra 3'er aylık ücretli izin, tıbbi bakım ve yardım. Kadınların çalıştığı tüm işyerlerinde kreş ve emzirme odaları.

8) 14 yaşından küçük çocukların çalıştırılmasının yasaklanması. 14-18 yaş arası çocuklar için maddi üretimin genel ve mesleki eğitimle birleştirilmesi. 16-18 yaş arası için 4 saatlik, 14-16 yaş arası için 3 saatlik işgünü.

9) Ortaçağdan kalma bir yarı-feodal uygulama olan çiraklığın tasfiyesi.

10) İş güvenliğine ve sağlıklı çalışma ortamına ilişkin teknik ve sıhhi düzenleme ve önlemler. Bunun işyeri temsilciler kurulu ve sendikalar tarafından sürekli denetimi. İşçi temsilcilerinin yönetiminde, teknik ve sağlık uzmanlarından oluşan iş müfettişliği.

11) Esnek üretim, prim, parça başı, akord vb. çalışma sistemlerinin ve taşeronlaştırmanın yasaklanması.

12) İş yasasında tarım işçileri aleyhine olan tüm hükümlerin kaldırılması.

VIII

Stratejik ve taktik ilkeler

1) Devrimin zaferi ve sosyalizmin kuruluşu, işçi sınıfı önderliğinde birleşmiş emekçi kitlelerin tarihi eyleminin ürünü olabilir ancak. Bunun bilincinde olan TKİP, devrimci kitle çizgisi izler ve devrimci kitle şiddetini esas alır. Kitle eyleminin her biçimine önderlik eder. Kitleleri bu mücadeleler içerisinde kendi özdeneyimleriyle eğitmeye, devrim hedefine kazanmaya çalışır.

2) TKİP, mücadele biçimlerini somut tarihsel duruma bağlı olarak ele alır. Kitle hareketinin gelişme seyrini dikkatle izleyerek, döneme uygun mücadele biçimlerini buradan bulup çıkarır, genelleştirir, örgütler ve bilinçli bir ifade kazandırır. Hiçbir mücadele biçimini mutlaklaştırmaz. Şiddete dayalı ve barışçı, yasadışı ve yasal, parlamento dışı ve parlamenter tüm mücadele araç ve yöntemlerini, koşullara ve kitle hareketinin gelişme düzeyine uygun olarak kullanır.

3) Proletarya devrimi ve sosyalizm için verilen kavga'nın dünya tarihinin gördüğü en zorlu iç savaş olduğunun bilincinde olan TKİP, işçi sınıfı ve emekçileri bu tayin edici mücadeleye bugünden hazırlamak için sistematik bir çaba harcar.

4) Sendikalar işçi sınıfının sermayeye karşı hergünkü mücadelesini yürüttüğü ve kendini disipline ettiği sınıf

örgütleridir. Fakat geniş ayrıcalıklarla donatılmış sendika bürokrasisi tarafından bu işlevlerinden büyük ölçüde uzaklaştırılmışlardır. TKİP, sermaye sınıfının bir parçası haline gelen ve işçi sınıfı hareketi içerisinde sermayenin ajanı rolünü üstlenen bu ihanet şebekesine karşı sistematik bir mücadele yürütür. Sendikaları devrimcileştirmeyi işçi sınıfını devrimcileştirme sürecinin temel bir boyutu olarak ele alır.

5) TKİP, kurulu burjuva toplumsal-siyasal düzene karşı mücadele eden her devrimci hareketi destekler. Devrim davası için savaşıyor ve sosyalizme samimiyetle inanan herkesi bu programda ifadesini bulan ilke ve amaçlar etrafında birleştirmeye çalışır. Proletaryanın devrimci dünya görüşünü bozup çarpıtıp, eylemini saptırıp yozlaştıran her türlü sol maskeli burjuva ve küçük-burjuva oportünist akıma karşı kararlılıkla mücadele eder.

***

TKİP, dünyada ve Türkiye’de başarı ve yenilgilerle dolu zengin bir devrimci tarihin mirasçısıdır. Bu program, Marks ve Engels tarafından temelleri atılan ve Lenin tarafından geliştirilen bilimsel sosyalizmin 150 yıllık birikimi üzerinde yükselmekte, proleter devrimler çağını başlatan Büyük Sosyalist Ekim Devrimi’nin teori ve pratiğinden beslenmektedir. Türkiye’nin devrimci teorik ve pratik mirasının bilimsel temellere dayalı eleştirel bir sentezi olan bu program, modern revizyonizme, sosyal-reformizme ve küçük-burjuva halkçılığına karşı yürütülen ilkeli bir mücadelenin ürünüdür.

Bu program, insanlığı, uygarlığı ve doğayı yıkıma sürükleyen emperyalist-kapitalist dünya düzenine karşı, Türkiye topraklarından yükseltlen devrimci bir savaş bayrağıdır. Türkiye'nin çürümüş ve kokuşmuş kapitalist sömürü ve zulüm düzenine, onun gerisindeki uluslararası emperyalizme karşı militan bir savaş ilanıdır.

TKİP, Türkiye işçi sınıfını ve emekçilerini, proletarya devrimi ve sosyalizmden yana herkesi, bu programla yükseltlen bayrak altında birleşmeye, burada tanımlanan amaçlar ve hedefler uğruna savaşmaya çağırır.

“Komünistler kendi görüşlerini ve amaçlarını gizlemeye tenezzül etmezler. Hedeflerine ancak şimdiye kadarki tüm toplum düzeninin zorla yıkılması yoluyla ulaşabileceğini açıkça ilan ederler. Varsın egemen sınıflar bir komünist devrim karşısında titresinler. Proleterlerin zincirlerinden başka kaybedecekleri bir şeyleri yok. Kazanacakları bir dünya var.”

“Bütün ülkelerin işçileri, birleşin!”

**Türkiye Komünist İşçi
Partisi**

Tüzük

Türkiye Komünist İşçi Partisi Tüzüğü

I Parti

1) Partinin niteliği, amacı ve temel ilkeleri:

Türkiye Komünist İşçi Partisi (TKİP), çeşitli milliyetlerden Türkiye işçi sınıfının öncü devrimci siyasal partisidir. Marksizm-Leninizmi ve proletarya enternasyonalizmini temel alır. Sınıfsız ve sömürsüz bir dünya için mücadele eder. Bu ilke ve amaçlara bağlı militan komünistlerin gönüllü ve örgütlü birliğidir.

TKİP, işçi sınıfının temel tarihsel amaçlarının ve çıkarlarının temsilcisidir. Burjuvaziye karşı mücadelesinin çeşitli gelişme aşamalarında işçi sınıfına yol gösterir, eylemine önderlik eder. Yalnızca ideolojisi, programı ve taktiği ile değil, sınıfsal temeli ve örgütünün sınıf bileşimiyle de proleter bir sınıf partisi olabilmek için azami çaba harcar. Fabrika ve işletme hücreleri temelinde

örgütlenmeyi esas alır.

TKİP, devrimin öncü sınıfı olan işçi sınıfına dayanmayı, öteki emekçi sınıf ve katmanların devrimci sınıf mücadelesine ve devrime başarıyla kazanılmasının da güvencesi olarak ele alır. Öteki ezilen ve sömürülen emekçi kitleleri işçi sınıfı önderliğinde devrim mücadelesine kazanmayı devrimin zaferinin temel koşulu olarak görür.

TKİP, burjuvazinin sınıf egemenliğini yıkmayı, yerine proletarya diktatörlüğü ve sosyalizmi kurmayı kendisi için temel stratejik devrimci görev olarak saptar. Bu mücadeleyi dünya devrim mücadelesinin bir parçası olarak görür ve proletarya enternasyonalizmi bakış açısıyla yürütür. Kendisini uluslararası devrimci proletarya ordusunun Türkiye'deki müfrezesi olarak görür.

TKİP, sırtını uluslararası emperyalizme dayanmış burjuvazinin sınıf iktidarının ancak şiddete dayalı bir devrimle yıkılacağına inanır. Devrimi kitlelerin eseri olarak görür, kitlelerin devrimci şiddetini esas alır.

TKİP, geçmişten bugüne Türkiye'nin tüm devrimci birikiminin mirasçısı ve bugünkü temsilcisidir. Sosyalizmin ve uluslararası proletaryanın sınıf mücadelesinin iki yüzyıllık devrimci tarihini sahiplenir, ondan eleştirel bir biçimde yararlanır. Proletarya devrimleri çağını başlatan Büyük Sosyalist Ekim Devrimi'nin ilke ve ideallerine kararlılıkla sahip çıkar, kendine rehber alır.

TKİP, burjuvazinin gerici sınıf egemenliği koşullarında, illegal temeller üzerinde örgütlenmeyi örgütsel varlığını ve siyasal faaliyetini her koşulda

sürdürebilmenin biricik gerçek güvencesi sayar. Bu ilkesel temel üzerinde ve ona tabi bir biçimde burjuva legalitesini etkin bir biçimde kullanır.

TKİP, kurulu toplumsal ve siyasal düzene karşı mücadele eden her devrimci siyasal akımı destekler.

II Parti üyeliği

2) Parti üyesi:

Parti programı ve tüzüğünü kabul eden, parti örgütlerinden birinde yeralan ve üye aidatını düzenli olarak ödeyen herkes, Türkiye Komünist İşçi Partisi'ne üye olabilir.

3) Parti üyesinin görevleri:

a) Marksizm-Leninizmi ve parti çizgisini sistematik bir biçimde inceleyerek ideolojik düzeyini ve kavrayışını sürekli olarak güçlendirmek. Bu çerçevede parti yayınlarını düzenli biçimde incelemek, bu yayınlara ve genel olarak partinin düşünce yaşamına katkıda bulunmak.

b) Parti çizgisini ve kararlarını hayata geçirmek için azami çaba harcamak.

c) Proleter ve emekçi kitlelerle bağlarını geliştirmek, onları parti çizgisinin doğruluğuna inandırmak ve kazanmak için sürekli çaba harcamak.

d) Parti tüzüğüne ve parti disiplininin gereklerine tam olarak uymak.

e) Partinin temel ilkelerini, ideolojik-politik çizgisini ve örgütsel birliğini sapmalara, hizipçi-bölücü saldırılara

karşı kararlılıkla savunmak.

f) Partiyeye karşı açık ve dürüst davranmak. Partiyeyi yaşamında eleştiriyi-özeleştireyi silahını, partiyeyi kuralları ve değerleri temelinde sürekli bir biçimde kullanmak.

g) Partiyeyi örgütünün güvenliği için düşmana karşı uyanıklık göstermek. İlegalitenin gereklerine ve gizlilik kurallarına eksiksiz olarak uymak.

h) Siyasi poliste, mahkemede ve zindanda, komünist partiyeyi üyesi olmanın onuru ve sorumluluğu ile hareket etmek. Düşmanın zulmünü yiğitçe göğüslemek, örgütsel sırları canı pahasına korumak.

ı) Partiyenin maddi olanaklarını titizlikle korumak ve geliştirmek. Tüm maddi olanaklarını partiyeye açık tutmak.

4) Partiyeyi üyesinin hakları:

a) Yer aldığı partiyeyi örgütünde ve partiyeyi yayınlarında, partiyeyi politikasının sorunları üzerine tartışmalara özgürce katılmak.

b) Partiyeyi organlarına seçmek ve seçilmek.

c) Örgütsel konumundan bağımsız olarak, tüm partiyeyi organlarını ya da görevlilerini eleştirmek.

d) Organında kendi faaliyeti ve kişisel durumuna ilişkin tartışmalarda ve karar süreçlerinde bizzat bulunmak.

e) Kişisel ya da partiyeyi ile ilgili tüm sorunlarda, Merkez Komitesi de dahil tüm yönetici organlara soru, eleştiriyi, istek, duyuru ve önerilerini iletmek, onlardan açıklama istemek.

f) Bir partiyeyi üyesi, ayrılma gerekçesini yazılı hale getirmek koşuluyla, partiyeden ayrılma hakkına sahiptir.

Güvenlik gerekçesi sözkonusu olduğunda, ayrılan üye partinin koyduğu sınırlamalara uymak zorundadır. Bu tür bir sınırlama süresi 6 ayı geçemez.

g) Partinin gelişimine ayak uyduramadığı için parti üyesi olmanın yükümlülüklerini yerine getirmekte zorlanan bir parti üyesi, kendi isteği ile parti sempatzanı olabilir.

5) Partiye alınma ve aday üyelik:

a) Üyeler partiye bireysel olarak kabul edilir. Üyelik başvurusu yazılı olarak yapılmalı ve başvuranın ayrıntılı özgeçmişini içermelidir.

b) Üyelik başvurularını kabule yetkili en alt yönetici organı parti il komitesidir. Üyelik başvurusunun kabulüyle birlikte bir deneme ve sınama statüsü olarak aday üyelik başlar. Aday üyelik süresi en az altı ay, en çok bir yıldır. Bu süre yurtdışında en az bir yıl, en çok iki yıldır.

c) Süresi dolan aday üyelerin üyeliği parti il komiteleri tarafından bir sonuca bağlanır. Üyeliğin kesinleşmesi Merkez Komitesi onayını gerektirir. Üyeliği reddedilen aday üyeye bunun nedenleri yazılı olarak bildirilir. Bu durumdaki aday üyeler, parti Merkez Komitesi ya da parti kongresi şahsında yazılı itirazda bulunabilirler.

d) Aday üyeler seçme, seçilme ve yönetici komitelere üye olma dışında, üyelerle aynı hak ve görevlere sahiptirler.

e) Aday üyelerin kongrede temsili, Merkez Komitesinin saptayacağı esaslara göre sağlanır.

III

Partinin temel organları

6) Parti Kongresi

a) Partinin en yüksek organı parti kongresidir.

Olağan kongreler iki yılda bir toplanır. Zorunlu durumlarda kongreler Merkez Komitesi (MK) tarafından bir yıla kadar ertelenebilir.

b) Parti kongresi çağrısı ve gündemi en az üç ay önceden parti örgütlerine ve üyelerine duyurulur. Kongrede temsil edilme kuralları ve delege seçim yöntemi, MK tarafından belirlenir. Mevcut parti üyelerinin yarısından fazlası temsil ediliyorsa, kongre toplanabilir.

c) Olağanüstü kongreler, MK kararıyla veya mevcut il komitelerinin (İK) ya da üyelerin en az yarısının istemi üzerine, en geç 6 ay içinde toplanır.

d) MK'nın olağan ya da olağanüstü kongreleri zamanında toplanmaması durumunda, mevcut İK'ların salt çoğunluğunca seçilen ve MK'nın yetkilerini devralacak olan geçici bir organ, parti kongresini toplama yoluna gider.

e) Parti kongresi;

- MK faaliyet raporunu değerlendirir ve sonuca bağlar.

- Parti program ve tüzüğünü gözden geçirir, gerekli gördüğü değişiklikleri yapar.

- Parti politikasının önemli sorunları üzerine taktik çizgiyi belirler.

- MK'yı seçer.

f) Kongrede parti program ve tüzüğünün değiştirilmesine ilişkin kararlar üçte iki oy çoğunluğu ile alınır. Tüm öteki kararlar için salt çoğunluk yeterlidir.

7) Merkez Komitesi (MK):

a) Merkez Komitesi, iki kongre arası dönemde partinin en yüksek organıdır. Parti programı, tüzüğü ve kongrece saptanmış genel çizgi çerçevesinde, partinin tüm faaliyetlerine önderlik eder. Partinin merkezi yayın organlarını ve örgütsel-pratik çalışmasını yönetir. Partinin güç ve olanaklarının dağılımını yapar. Çeşitli parti organları kurar ya da gerektiğinde görevden alır.

b) Kendi iç örgütlenmesini ve çalışma düzenini saptamak, MK'nın kendi yetkisi dahilindedir. MK genel toplantısı en az 6 ayda bir yapılır. MK yedek üyeleri bu toplantılara oy hakkı olmaksızın katılırlar. MK, her tam üyeli toplantının ardından kendi faaliyeti, partinin genel durumu, yeni hedef ve yönelimleri hakkında partiye yazılı bir değerlendirme sunar.

c) MK üye kaybı durumunda doğan boşluğu yeni üyelerle giderebilir. MK'ya yeni üyelerin alınması için üçte iki oy çoğunluğu gereklidir.

d) Bir MK üyesinin görevden alınması ancak yedek üyelerin de hazır bulunduğu tam üyeli bir MK toplantısında ve tüm katılımcıların üçte iki oy çoğunluğuyla olanaklıdır.

e) MK kongrede oy sahibi üç delege tarafından temsil edilir. Yedek MK üyeleri seçimlere kendi yerel çalışma alanlarında katılırlar. MK, parti kongresine oy hakkı olmayan misafir delegeler çağırabilir.

f) İki kongre arası dönemde yerel ya da ulusal düzeyde çeşitli türden parti konferansları toplamak, MK'nın yetkisi dahilindedir. MK konferanslara delege toplama şeklini kendi saptar. Ulusal düzeydeki konferansların kararları, ancak MK tarafından onaylandığı takdirde yürürlüğe girer ve tüm partiyi bağlar.

8) İl Komitesi (İK):

a) İK, sorumlu olduğu alandaki tüm parti örgütlerinin faaliyetini, partinin genel çizgisi ve MK'nın karar ve direktifleri doğrultusunda yönetmekle yükümlü yerel yönetici organdır. İK, partinin ildeki güçlerinin dağılımını yapar, yeni parti birimlerini oluşturur, il kasasını yönetir.

b) İl komiteleri MK tarafından oluşturulur. Oluşturulmuş İK'lar, MK tarafından onaylanmak kaydıyla, kendi bileşimlerinde değişikliklere gidebilirler. İK sekreterini kendi seçer. İK toplantıları en az 15 günde bir yapılır.

c) İK'lar ildeki faaliyet hakkında MK'ya her ay düzenli raporlar vermekle yükümlüdür.

d) İK, her üç ayda bir, il faaliyetinin genel bir değerlendirmesini içeren, il çalışmasının yeni görev ve hedeflerini belirleyen yazılı bir raporu il örgütüne sunmakla yükümlüdür.

e) İK, MK tarafından onaylanmak kaydıyla, kendi sorumluluk alanında parti çizgisi doğrultusunda yerel yayın organları ya da bültenler çıkarabilir.

Özel hüküm: Yurtdışı Komitesi (YDK), partinin yurtdışı çalışmasını yürütmek ve yönetmekle yükümlüdür.

YDK'nın yapısı, oluşumu, görev ve yükümlülükleri İK'larla aynı esaslara bağlıdır. Çalışma alanının özelliğinden kaynaklanan ek görevler ve sorunlar ile gerekli sınırlamalar, MK tarafından tanımlanır ya da çözüme bağlanır.

9) Hücre:

a) Hücre partinin temel örgütsel birimidir. Fabrika ve işletmeler başta olmak üzere parti çalışmasının gerektirdiği tüm öteki birim, kurum ve alanlarda oluşturulur.

b) Hücre bir üst organ tarafından en az üç en fazla yedi üye ve aday üyeden oluşturulur. Hücre kendi sekreterini kendisi seçer. Aday üyeler hücre sekreteri olamazlar.

c) Hücre partinin işçi sınıfı ve emekçilerle bağı kuran temel örgütsel birimdir. Bulunduğu birim ya da alanda partinin işçilere ve emekçilere yönelik çalışmasını yürütmekle yükümlüdür. Parti çizgisini, karar ve direktiflerini uygulamak; kitleleri parti çizgisine ve devrim mücadelesine kazanmak için sistematik bir propaganda, ajitasyon ve örgütlenme faaliyeti yürütmek, bunun araçlarını ve olanaklarını yaratmak, parti hücresinin temel görevidir.

e) Hücreler kendi faaliyetleri ile ilgili olarak her ay bağlı buldukları yönetici organa yazılı rapor vermekle yükümlüdürler. Bu raporların bir örneği geciktirilmeksizin MK'ya da iletilir.

IV

Parti yaşamı, işleyiş ve iç demokrasi

10) Partinin temel örgütlenme ilkesi demokratik merkezîyetçiliktir. Bu ilkenin yorumu ve uygulanması illegalite koşullarına, partinin siyasal ve örgütsel gelişme ve olgunlaşma düzeyine ve nihayet devrimci sınıf mücadelesinin genel gidişine tabidir.

11) Demokratik merkezîyetçilik ilkesinin genel anlamı şudur:

a) Partide birey örgüte, azınlık çoğunluğa, alt organlar üst organlara, bütün örgüt MK'ya, MK parti kongresine tabidir.

b) İlegalite koşullarının getirdiği zorunlu sınırlamalar elverdiği ölçüde, parti yönetici organlarının oluşumunda seçim ilkesi uygulanır. Seçimlerde liste çıkarılamaz, üyeler ancak tek tek aday olabilir ya da önerilebilir.

c) Partide üst organların kararları, kendine bağlı alt organlar ve üyeler için kesin bir biçimde bağlayıcıdır.

d) Her düzeyde parti organlarında kararlar ancak özgürce yapılmış kollektif tartışmaların ardından ve oy çokluğuyla alınır. Alınmış kararlar tüm organ üyeleri için bağlayıcıdır, koşulsuz olarak uygulanmak zorundadır.

e) Partide yukardan aşağıya ve aşağıdan yukarıya sürekli bir karşılıklı denetim tüm parti örgütlerinin ortak görevidir.

12) Türkiye Komünist İşçi Partisi, üretim ve bölge esasına göre örgütlenir.

Partinin temel örgütleri fabrika, işletme ve hizmet

kurumları esasına göre kurulan hücrelerdir.

Belirli bir bölgedeki tüm parti hücreleri tek bir parti örgütünde (alt komiteler) toplanırlar ve il düzeyinde tek yönetici organ olarak il komitesine bağlanırlar.

13) Partide kolektivizm ilkesine dayalı bir sorumluluk ve çalışma tarzı esastır. Kolektif sorumluluk ve çalışma tarzı, bireysel sorumluluk ve inisiyatiften beslenir ve tersinden onu besler.

14) Parti iç yaşamında açıklık ilkesi esastır. Bu ilkenin uygulanması yalnızca iç illegalitenin gerekleriyle sınırlanır. Partinin ideolojik ve siyasal iç yaşamına ilişkin sorunlar ve anlaşmazlıklar parti örgütlerinden ve üyelerden gizlenemez.

Parti içi açıklık ilkesinin bir öteki temel anlamı ve işlevi ise, parti çalışmasının tüm bilgisinin sürekli ve düzenli olarak MK'ya aktarılmasıdır. Bu uygulama başarılı bir merkezi önderliğin zorunlu bir önkoşuludur.

15) Partide hata ve zaafaların giderilmesinin, yanlışların düzeltilmesinin, sorunların çözümünün temel yöntemi, eleştiri-özeleştirmedir. Eleştiri-özeleştiri, partinin teorik, siyasal ve örgütsel olarak güçlendirilmesinin, iç birliğinin pekiştirilmesinin, mücadele gücü ve kapasitesinin yükseltilmesinin temel bir aracıdır.

16) Parti siyasetinin tüm sorunlarının parti örgütlerinde ya da bir bütün olarak partide tartışılması, parti üyelerinin dokunulmaz hakkıdır ve parti içi demokrasinin temel bir gereğidir. Bu hak, partinin irade ve eylem birliğini bozacak, zaafa uğratacak bir biçimde kullanılamaz.

Partide parti siyasetinin şu veya bu sorunu üzerine genel bir tartışma, MK'nın kararı veya mevcut İK'ların ya da üyelerin üçte birinin talebi üzerine başlatılır.

Tartışmanın yöntemi MK tarafından saptanır.

17) Yerel parti örgütleri kendi sorumluluk alanlarında, parti çizgisi çerçevesinde geniş bir inisiyatifle çalışırlar. Kendi yerel çalışmalarında, bu çalışmaların sorunlarını karara bağlamada özerktirler.

18) Partide yatay örgütsel ilişki yasaktır. Hiçbir parti organı ya da üyesi, bağlı olduğu üst organ ve sorumluluğu altındaki alt organlar dışındaki parti organ ve üyeleriyle, yetkili organların bilgisi ve onayı olmaksızın örgütsel ilişkiye giremez.

19) Partide hiziplerin varlığı demokratik merkezîyetçilik ilkesiyle bağdaşmaz. Partinin birliğini, işleyişini ve disiplini zaafa uğratan, parti çizgisinin ve kararlarının uygulanmasını engellemeye yönelen her parti içi gruplaşma, bir hizip hareketidir.

V

Parti disiplini

20) Partide bütün üyeler için aynı ölçüde geçerli tek tip disiplin uygulanır. En tam ve sıkı bir disiplin, tüm parti üyelerinin ve örgütlerinin en üstün görevidir. Tartışma ve eleştiride özgürlük eylemde birlik, partide bilinçli ve gönüllü bir disiplinin temelidir.

21) Parti programına ve çizgisine aykırı hareket eden, parti tüzüğünü ihlal eden, parti kararlarını uygulamayan, parti içi demokrasiyi çiğneyen, yetkilerini kötüye

kullanan, tutum ve davranışlarıyla partinin itibarını sarsan, parti sırlarını deşifre eden, partiye karşı dürüst davranmayarak onu aldatan, partiyi ilgilendiren bilgileri partiden gizleyen, vb. tutum ve davranışlar gösteren her parti üyesi ya da organı, disiplin suçu işlemiş demektir.

22) Disiplin suçu işlemekle suçlananlar, bu konuda partiye yazılı savunma verirler ve ilgili organ önünde sözlü savunma yaparlar.

23) Disiplin suçunun niteliğine ve ağırlığına göre uyarı, ihtar, mevcut görevinden alınarak daha alt görevlere verilme, belirli bir süre yönetici olamama, aday üyeliğe düşürülme, üyeliğin geçici olarak dondurulması ve partiden ihraç cezaları verilebilir. Söz konusu suçu herhangi bir parti örgütü işlemişse, organın feshi ve genel üye kayıt yenilenmesi yoluna gidilebilir. Disiplin soruşturması süresince üyelik dondurulabilir.

Bir parti üyesine uyarı ve ihtar cezaları, bulunduğu parti organı ya da bir üst organ tarafından verilir.

24) Partiden ihraç en büyük parti cezasıdır ve Merkez Komitesi tarafından karara bağlanır.

25) Cezalandırılan üyelerin bir üst organdan başlayarak Merkez Komitesine kadar itiraz etme hakları vardır. Partiden ihraç edilen üyeler, kongre nezdinde itirazda bulunabilirler.

26) Poliste çözülenlerin parti üyeliği kendiliğinden düşer.

27) Üyelerle ilgili disiplin kuralları aday üyeler için de geçerlidir. Aday üyeler için ihraç kararını il komiteleri alır.

VI

Partinin mali kaynakları

28) Partinin mali kaynakları üyelerin aidatları, bağışlar, bağış kampanyalarının gelirleri ve öteki gelirlerdir.

29) Parti üye aidatları Merkez Komitesi tarafından belirlenen esaslara göre saptanır.

Derleyen: H. FIRAT

Rarfi programı üzerine/
**Program yöntemi
ve yapısı**

ERSEN YAYINCILIK

TKİP Kuruluş Kongresi Belgeleri

Parti Tüzüğü Üzerine

EKSEN YAYINCILIK

TKİP, dünyada ve Türkiye’de başarı ve yenilgilerle dolu zengin bir devrimci tarihin mirasçısıdır. Bu program, Marks ve Engels tarafından temelleri atılan ve Lenin tarafından geliştirilen bilimsel sosyalizmin 150 yıllık birikimi üzerinde yükselmekte, proleter devrimler çağını başlatan Büyük Sosyalist Ekim Devrimi’nin teori ve pratiğinden beslenmektedir. Türkiye’nin devrimci teorik ve pratik mirasının bilimsel temellere dayalı eleştirel bir sentezi olan bu program, modern revizyonizme, sosyal-reformizme ve küçük-burjuva halkçılığına karşı yürütülen ilkeli bir mücadelenin ürünüdür.

Bu program, insanlığı, uygarlığı ve doğayı yıkıma sürükleyen emperyalist-kapitalist dünya düzenine karşı, Türkiye topraklarından yükseltilecek devrimci bir savaş bayrağıdır. Türkiye’nin çürümüş ve kokuşmuş kapitalist sömürü ve zulüm düzenine, onun gerisindeki uluslararası emperyalizme karşı militan bir savaş ilanıdır.

TKİP, Türkiye işçi sınıfını ve emekçilerini, proleterya devrimi ve sosyalizmden yana herkesi, bu programla yükseltilecek bayrak altında birleşmeye, buradaki tanımlanan amaçlar ve hedefler uğruna savaşılmaya çağırır.

“Komünistler kendi görüşlerini ve amaçlarını gizlemeye tenezzül etmezler. Hedeflerine ancak şimdiye kadarki tüm toplum düzeninin zorla yıkılması yoluyla ulaşabileceğini açıkça ilan ederler. Varsın egemen sınıflar bir komünist devrim karşısında titresinler. Proleterlerin zincirlerinden başka kaybedecekleri bir şeyleri yok. Kazanacakları bir dünya var.”

“Bütün ülkelerin işçileri, birleşin!”

ISBN 975-7271-26-8

9 789757 271260

Fiyatı: 1.000.000 TL.